

Міністерство охорони здоров'я України
Українська медична стоматологічна академія

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор Української медичної
стоматологічної академії

Професор

жовтня 2018 р.

В. М. Ждан

**Освітньо-наукова програма підготовки
докторів філософії**

за спеціальністю 221 – Стоматологія

Полтава, 2018

ВСТУП

Освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки фахівців третього рівня кваліфікації за спеціальністю 221 - Стоматологія визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть почати навчання за ОНП, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач наукового ступеня *доктора філософії*.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі.

Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії за спеціальністю 221 – Стоматологія в аспірантурі становить чотири роки.

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

ОНП використовується в УМСА при підготовці фахівців третього рівня вищої освіти **доктора філософії** за спеціальністю 221 – Стоматологія з узагальненим об'єктом діяльності – **фізіології, патології, профілактики і лікування захворювань порожнини рота, щелепно-лицевої ділянки і суміжних ділянок**. Стоматологія вивчає етіологію та патогенез захворювань і пошкоджень зубів, пародонту, слизової оболонки порожнини рота і щелепно-лицевої ділянки у взаємозв'язку із загальним станом організму; вивчає і розробляє методи їх діагностики, лікування та профілактики.

Залежно від специфіки виникнення, розвитку захворювань, особливостей їх діагностики та лікування розрізняють декілька основних розділів стоматології: терапевтичну, хірургічну, ортопедичну з ортодонтією та матеріалознавством, стоматологію дитячого віку, а також військову стоматологію.

Терапевтична стоматологія вивчає причини виникнення, патогенез і діагностику захворювань зубів, пародонту і слизової оболонки порожнини рота, розробляє методи їх лікування, спрямовані на збереження структури та функції. Вона вивчає також методи профілактики основних стоматологічних захворювань і більшості їх ускладнень.

Хірургічна стоматологія вивчає і діагностує захворювання і пошкодження органів порожнини рота і щелепно-лицевої ділянки, розробляє хірургічні, зокрема оперативні методи їх лікування. Вона поєднує хірургію зубів, щелепно-лицевої та шийної ділянок, лікування пухлин порожнини рота й щелепно-лицевої ділянки, зосібна слинних залоз, травм щелепно-лицевої ділянки, усунення вроджених і набутих дефектів, відновну (пластичну) хірургію.

Ортопедична стоматологія вивчає порушення цілісності та функції зубів і щелеп, їх діагностику й розроблення методів профілактики та лікування шляхом протезування. До ортопедичної стоматології належить і зубо-технічне матеріалознавство, що вивчає властивості та методики застосування основних зуботехнічних матеріалів, їх вплив на тканини зубів і порожнини рота, організму загалом.

Стоматологія дитячого віку - розділ стоматології, що вивчає формування та розвиток органів і тканин щелепно-лицевої ділянки в дитини, а також розроблення та застосування методів профілактики, діагностики, лікування захворювань і аномалій зубів, щелеп, слизової оболонки порожнини рота й щелепно-лицевої ділянки загалом. Вона поєднує питання терапевтичної, хірургічної, ортопедичної стоматології й ортодонтії дитячого віку.

Військова стоматологія вивчає бойові травми щелепно-лицевої ділянки, особливості їх клінічного перебігу, організацію та методи надання допомоги пораненим у щелепно-лицеву ділянку, а також профілактику й лікування стоматологічних захворювань військовослужбовців у мирний і воєнний час.

Доктор філософії за спеціальністю 221 – **Стоматологія** підготовлений до роботи в галузі економіки за ДК 009-96:

Секція N Охорона здоров'я та соціальна допомога.

Розділ 85 Охорона здоров'я та соціальна допомога.

Група 85.1 Діяльність з охорони здоров'я.

Клас 85.11 Діяльність лікувальних закладів.

Клас 85.12 Медична практика.

2 РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

2.1 Освітньо-наукова програма передбачає такі цикли дисциплін:

- гуманітарної та загальнонаукової підготовки, що забезпечує третій освітній рівень;
- професійної та практичної підготовки, що забезпечує необхідний освітньо-науковий рівень.

2.2 Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за циклами подано у таблиці:

Таблиця – Розподіл змісту освітньо-наукової програми

№ з/п	Цикл підготовки	Навчальний час за циклами: академічні години (кредити)
1	Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями	150 (5)
2	Іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою)	180 (6)
3	Професійної та практичної підготовки	420 (14)
4	Набуття універсальних навичок дослідника	180 (6)
5	Теоретичні та експериментальні дослідження за темою дисертації	
Загалом		930 (31)

3 ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

У таблиці наведений перелік навчальних дисциплін, визначені блоки змістовних модулів, що входять до кожної із них, встановлена кількість навчальних годин/кредитів їх вивчення.

Цикл професійної та практичної підготовки, крім обов'язкових дисциплін, містить дисципліни вільного вибору, які аспірант вибирає, виходячи із напрямку наукового дослідження.

Таблиця – Перелік навчальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Блоки змістових модулів	Кількість навчальних годин (кредитів)
I. Цикл загальних дисциплін		
Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями	Історія та філософія науки	150 (5)
	Біоетика	
	Біоінформатика	
	Психологія спілкування (за вибором)	
	Педагогіка та психологія вищої освіти (за вибором)	

	Курс академічної доброчесності	
Іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою)	курс англійської мови наукового спілкування	180 (6)
	курс німецької мови наукового спілкування (за вибором)	
Набуття універсальних навичок дослідника	Методологія наукового та патентного пошуку	180 (6)
	Медична статистика	
	Клінічна імунологія	
	Клінічна епідеміологія (за вибором)	
II. Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки		
Спеціальність (засвоєння основних концепцій, розуміння практичних та теоретичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю, оволодіння термінологією)	Спецпредмет	420 (14)

4 АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧА ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях) , а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних вищих навчальних закладів (наукових установ) відповідно до законодавства.

5 ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Розробка нових підходів до діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань у пацієнтів із порушеннями опорно-рухового апарату.

Механізми впливу хвороботворних факторів на стоматологічний статус осіб із соматичною патологією, шляхи їх корекції та блокування.

Обґрунтування методів профілактики та лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями в залежності від їх конституціонального типу та фізичного розвитку.

Алгоритм хірургічного та консервативного лікування хворих, що мають косметичні дефекти тканин щелепно-лицевої ділянки, інволюційний птоз шкіри обличчя та шиї, больові синдроми обличчя та профілактики утворення патологічних рубцевозмінених тканин.

Застосування матеріалів наповнених наночастками в стоматології.

Відновлення стоматологічного здоров'я у пацієнтів з основними стоматологічними захворюваннями та їх реабілітація.

Інтегративно-диференційоване обґрунтування вибору оптимальних методик оперативних втручань та обсягу лікувальних заходів при хірургічній патології щелепно-лицевої ділянки.

Вплив стоматологічних конструкцій й матеріалів на протезне поле та адаптаційні властивості організму.

Вивчення етіології, патогенезу та поширення основних стоматологічних захворювань у взаємозв'язку із загальним станом організму.

Розроблення й удосконалення методів діагностики основних стоматологічних захворювань.

Експериментальне та клінічне розроблення методів лікування основних стоматологічних захворювань і впровадження їх у клінічну практику.

Розроблення методів профілактики основних стоматологічних захворювань.

Дослідження, пов'язані з науковим обґрунтуванням індеферентності стоматологічних матеріалів.

Проректор з наукової роботи, доктор
медичних наук, професор

І. Кайдашев

Гарант освітньої програми, завідувач
кафедри пропедевтики терапевтичної
стоматології,
доктор медичних наук, професор

І. М. Ткаченко.

Член проектної групи, завідувач
кафедри терапевтичної стоматології,
доктор медичних наук, професор

Т. О. Петрушанко

Член проектної групи, професор
кафедри ортопедичної стоматології
з імплантологією,
доктор медичних наук, професор

В. М. Новіков